

Tal dia
com
avui fa...



1
any

Amb escorta

Un dictamen de la Generalitat conclou que l'Estat no pot bloquejar el trasllat d'agents dels Mossos a l'exterior i que Carles Puigdemont pot dur escorta.

10
anys

Beneficia el PSC

La llei de barris, impulsada pel Departament de Política Territorial, en mans del PSC, afavoreix els municipis governats pel PSC i ERC.

20
anys

'Egin', reobert

El jutge de l'Audiència Nacional Baltasar Garzón autoritza la reobertura del diari l'Egin per la "disminució de l'activitat criminal d'ETA".

Full de ruta

David Marín

Supremacia constitucional



El president espanyol –i candidat a la reelecció–, Pedro Sánchez, ha respost a una invitació de Jordi Cuixart per reunir-se i dialogar al voltant de l'autodeterminació amb una negativa previsible i amb l'afirmació que "el dret a l'autodeterminació no existeix" i que tot el que té per dialogar es troba dins de l'actual Constitució. Aquesta resposta, que ha fet per via interposada –"fonts de La Moncloa", citaven ahir les agències–, inclou una flagrant contradicció interna, d'una banda, i un supremacisme nacional en què, malauradament, cau el nacionalisme espanyol a l'hora de tractar el tema que ens ocupa des de fa anys, dècades i qui sap si més enllà tot. Dir que el dret a l'autodeterminació no existeix i alhora posar una Constitució com a nucli i frontera de tot allò de què es pot parlar i pactar és una contradicció que fa mal d'ulls.

Una constitució és, de fet, l'exercici del dret d'autodeterminació: una comunitat humana que decideix constituir un conjunt de principis i lleis fonamentals amb què governar-se a si mateixa. Això van fer els ciutadans de l'Estat espanyol amb la Constitució del 78. En teoria, és clar. Perquè, a la pràctica, el pacte va ser per dalt, entre els representants del règim moribund franquista i l'oposició democràtica, rubricat en referèndum sota la pressió del risc d'un cop militar i dels atemptats d'extrema dreta, d'una banda, i d'ETA i altres moviments polítics que utilitzaven la violència contra el règim, d'una altra banda. I és un acord constituent que ha estat segrestat pels autoanomenats constitucionalistes, que l'utilitzen justament com a tòtem petrificat que eviti qualsevol canvi substancial en aquell acord, situant fora del joc polític la reclamació de refer-lo o denunciar-lo, fins i tot quan aquesta reclamació és majoritària en un territori nacional com Catalunya o el País Basc. Si no existís l'autodeterminació, doncs, no existiria tampoc per als espanyols, ni hi hauria constitució, tòtem polític fora del qual no hi ha res.

Una altra cosa és que el dret d'autodeterminació existeixi però no per als catalans. I aquí ve el supremacisme de Sánchez. Els espanyols tenen dret a constituir-se, però no els catalans. Per algun dret natural? Per herència històrica? O perquè els catalans, segons Sánchez i contra tota evidència, simplement no existim com a comunitat nacional?



Tribuna

Jordi Llavina. Escriptor

Josep Sebastià Pons

Ja em passaran que torni a parlar de poesia. Però és que, tal com va el país i el món, i tenint poetes tan greus i recordables com tenim, ¿què millor podria fer? He rellegit un llibre de Josep Sebastià Pons –nom capital, no gens perifèric, de les nostres lletres–, publicat el 1937, pel qual sento predilecció: *Cantilena*. El títol sembla pintat d'un vernís humil: no un cant que imposi amb el rigor d'un cor de veus, sinó més aviat cançó per ser cantada íntimament. I això es nota en la concepció de l'obra. És, també, la *humilitat* del plany mateix que amara les poesies: un lament no pas esqueixat, sinó constant i fondo, per la mort de la seva dona, Helena, escaiguda el 1933. Ens hem de felicitar perquè, a final d'any, l'estudiós Eusebi Ayensa ens donarà l'edició crítica de la poesia del *Carner del Rosselló*: tindrà en compte, per primer cop, els materials d'arxiu de l'autor i aportarà un centenar llarg de poemes nous (sortirà a Edicions de la Ela Geminada).

EN AQUESTS VERSOS, Pons reviu molts dels llocs que havia freqüentat amb la dona: "Hi tornarem, m'has dit amb ta fe pura. / Hi tornarem, amiga. Tu hi seràs / més humil

que una herbeta al mig del ras, / per sempre havent perdut forma i figura". Pel fet d'haver perdut "forma i figura", el poeta es proposa no deixar de conrear mai la memòria de la finada: "Oblida el que no sigui el record d'ella". És l'esposa a qui encara sembla veure pel "camí del Riberal dins l'abandó geliu". I que, en realitat, representa el fantasma de la que va ser, presència persistent del record: "La neu que porta el vent en sa roba es fonia", diu en un vers prodigiós!

"RECORDA [suggereix a la morta] la prada on t'adormies sota el cel, / cobrint d'un mocador ta cabellera / escoladissa com la

“Quin encert no seria que un títol com 'Cantilena' fos conegut dels nostres estudiants de batxillerat!

mel" (quin bell detall, aquest de la cabellera "escoladissa com la mel"! I com, l'engany de les paraules, ens fa sentir l'emoció del record d'algú que no hem conegut més que per referències líriques). Poe va deixar escrit que el tema més irrecusablement líric és el de la mort de la persona estimada. I Pons ho fa ben palès: "A tot moment voldria recordar / la meravella de ta vida, Helena". Versos que fan estremir per la seva bellesa radical, per la seva veritat commovedora: "Des que la mort t'ha presa, florgelada, / senti els meus ulls cansats s'entenebrir". I un amor conjugal, el d'ells dos, que es podria definir amb el cèlebre vers ribià: "Ric del que ha donat, i en sa ruïna tan pur".

PERÒ ELS VERSOS també evocuen altres morts familiars: "Si poguessin tornar, què mirarien, / desavesats com són de la claror?". És un llibre que reflexiona sobre la mort, però d'una manera no gens patètica, potser un punt panteista i tot: com si la Desconeguda hi dialogués *naturalment* amb la vida. Quin encert no seria que un títol com *Cantilena* fos conegut dels nostres estudiants de batxillerat!

El lector escriu

Les cartes adreçades a la Bústia han de portar les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número de telèfon i número de carnet d'identitat o passaport. Així mateix, cal que no superin els mil caràcters d'extensió. El Punt Avui es reserva el dret de publicar-les i escurçar-les. No es publicaran cartes signades amb pseudònim o amb inicials. Els textos s'han d'adreçar a bustia-catalunya@elpuntavui.cat

Tricornis

■ Al març piularen: "A ver, una cosita Guardia Civil: habéis pasado de ser la Tormenta a ser unos medrosos, asustadizos, pusilánimes, temerosos, timoratos, aprensivos, recelosos, apocados, caguetas, gallinas y cobardes pincha cacas? ¿Es eso? ¡Menuda mierda de Tormenta!"

A Ñ sempre se'ls ha posat en un pedestal, com el cos militaritzat més valent del món mundial. I en el judici contra els presos i l'autodeterminació van mostrar una por inaudita davant de catalans pacífics. Què fan enfrontant la màfia, el crim organitzat i el terrorisme? Fugir comes ajudeu-me? Demanar ajuda als Mossos? Tancar-se al búnquer *madroño*? O bé se'n surten?

Més preguntes: davant d'un tribunal poden passar-se pel forro la veritat per defensar la causa unionista? Crec que sí, des que sé que hi ha clave-

gueram i brigades de xarxes (policia patriòtica amb militars) per espigar, censurar, capar missatges i fer Photoshop de la història a conveniència. S'han plantejat el perquè no són estimats aquí per la majoria no silenciosa? Fàcil veient les imatges de l'1-O i recollint les seves respostes davant del TS.

Fa temps, a la GC, hi entrava gent humil que així s'assegurava habitatge i plat a taula. Ara volen apuntar-s'hi força radicals, i amb un 43% d'aspirants suspenen en ortografia. *Lo cuánto?* Arreu hi ha de tot, però què va passar que la meitat de la plantilla de La Benemèrita d'Isla Mayor eren delinqüents?

SALVADOR DOMÈNECH
Sant Quirze del Vallès (Vallès Occidental)

Ser lliures

■ O no. I no em refereixo a la llibertat del nostre país, per la

qual estem lluitant des de fa tant de temps. Em refereixo a la llibertat política individual de cadascú. Com la immensa majoria de la gent, no he militat mai en cap partit, el meu partit és el meu país; m'equivocaré o l'encertaré, però jo em moc pel que em sembla que és millor per a Catalunya i d'ençà que podem votar ho he fet per opcions diferents segons he considerat que podia ser millor per al país en cada moment. Això ens permet, als que estem en aquesta situació i amb tot el dret d'equivocar-nos, a estar o no d'acord amb el polític de torn sigui del color que sigui la jaqueta que porti, cosa que lamentablement no acostumen a fer els que gasten carnet de partit fins a límits que a vegades són de vergonya aliena, ja que veus gent assenyada, formada i capacitada empassant-se gripaus i justificant sortides de to de l'alçada d'un campanar pel sol fet que venen "dels

seus"; actituds així són més fàcils d'entendre quan les tenen gent que d'una o altra manera "viu" del partit, però força incomprensibles en gent que són simples militants o fins i tot només simpatitzants. Els partits són necessaris perquè serveixen, o haurien de servir, per canalitzar la voluntat política dels ciutadans i treballar millor per al bé del país. Malauradament s'han convertit en màquines de poder per si mateixes i per a si mateixes, que massa sovint prioritzen els seus propis interessos per damunt dels del país i la seva gent. Per tant, partits, sí, però la gent ha de ser lliure per pensar i actuar per si mateixa amb tot el dret del món a equivocar-se. Que els partits i els seus respectius gurus també s'equivocuen, i molt.

AGUSTÍ VILELLA GUASCH
Cambrils (Baix Camp)